

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 813. Usque Ad Annum 859

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117867

§. 36. Tractatus Amalarii de Officiis Ecclesiasticis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66103)

Sæculum IX. quotidie in Sacramento Altaris creari
 A. C. 832. in eo nempe sensu, quod ibi existere in-
 cipiatur. Testes suæ Doctrinæ S. Cyprianum, S. Ambrosium, S. Hilarium, S. Augustinum, S. Joannem Chryso-
 stomum, S. Hieronymum, S. Gregorium, He-
 schium, & Bedam adducit.

c. 4.

§. XXXVI.

Tractatus Amalarii de Officiis Ecclesiasticis.

Mabill. in Eodem anno octingentesimo trigesimo
ord. R. c. 1. primo Amalarium, Ecclesiæ Meten-
Id. c. 12. n. 2. sis Clericum, & exinde Chorepiscopum
Præf. alt. Lugdunensem Romam misit Ludovicus
Amal. & de Imperator, cui Amalarius anno circiter
ord. antiph. octingentesimo vigesimo amplum Tra-
c. 58. Prolog. ctatum de officiis Ecclesiasticis in qua-
Antiph. tuor libros divisum inscripserat. Cum
 Romæ versaretur, Ministros Ecclesiæ
 S. Petri consuluit, & multa utilia ex eo-
 rum responsis colligens, operi suo ulti-
 mam manum apposuit, alteramque edi-
 tionem in lucem emisit. Superfunt ta-
 men etiam exemplaria primæ editionis,
 unde diversitas inter primam & secun-
 dam dispici possit. Præterea in illa com-
 memoracione in urbe postulavit a Gregorio
 IV. Antiphonaria, & dicenti, id sibi ab
 Imperatore in mandatis datum, respon-
 dit Papa, nulla sibi esse Antiphonaria,
 quæ mittere posset, quia Wala, cum ali-
 quan-

quando Legatus Principis adfuisset, ea deportasset in Franciam. Hæc ipsa deinde Amalarius in Monasterio Corbejensi invenit, iisque cum Antiphonariis, quæ in Francia erant, collatis, ansam arripuit, alterum opus de hac materia concinnandi. Item compendium officii Missæ secundum ordinem Romanum ab Amalario habemus. Ibi nominatur Amalherus, & de eo tanquam Abbate mentio fit; nam a veteribus non nunquam Abbas appellatur.

Sæculum IX.
A. C. 831.

Baluz. to. 2.
Capit. p.
1352.

Illud Amalarii opus eo præcipue tendit, ut de precibus & Ceremoniis in officio Divino occurrentibus ratio reddatur, & sæpe moratus est in argumentis mysticis, quorum aliqua fundamento satis solido destitui videntur. Nihilominus vero hujus viri labor nobis utilissimus est, ex quo certi reddimur, preces in Missa & in horis fuisse easdem ipsas, quæ in Sacramentario & Antiphonario S. Gregorii visuntur, & quas hodieque recitamus, cæremonias autem tales fuisse, quales antiquus ordo Romanus exhibet. Ita ut Amalarii scripta pari valeant auctoritate ac aliquod Manuscriptum genuinum, quod esset anno octingentesimo trigésimo exaratum.

Amalarius in sua præfatione dicit, duas tresve diversas Missas celebratas fuisse in Dominicis, in quas aliqua Sanctorum

Hist. Eccles. Tom. XI.

T rum

Sæculum IX. rum Festa incidebant, quibusdam vero
A. C. 831. satis fuisse Sanctorum commemoratio-
 nem facere adjecta collecta. Ostendit
 in Formulis Missæ omne orationis genus

Missarum di- comprehendi. Dicit, illam orationem,
 versi Ritus. quæ in Missis Quadragesimæ Postcom-
 munionem sequitur, esse Benedictionem
 illorum causa subjunctam, qui non com-
 municaverant; quia illo tempore non
 omnes singulis diebus Missæ intererant.
 Per ordinem deinde de omnibus Missis
 differit, initium ducens a Septuagesima,
 & refert omnes introitus, Epistolas, Ev-
 angelia, quæ nos hodieque recitamus.

Lib. I. c. 7. In Quadragesima notat illos dies, in qui-
 bus quidquam singulare observatur, &
 primo diem Mercurii post Quinquagesi-
 mam, qua Fideles incipiunt jejunare,
 & Missa habetur ad Nonam, cum aliis
 temporibus ad Tertiam celebretur. Tum
Menard. in conjicit, quod omnino ita erat, quatuor
Sacr. p. 52. dies ante Dominicam primam Quadra-
 gesimæ tempore S. Gregorii fuisse adjun-
 ctos, ut numerus dierum quadragenarius
 impleretur.

c. 8. Rursus singulare aliquid occurrit die
 Mercurii quartæ hebdomadæ in Quadra-
 gesima, quo in Missa lectio una & unum
 Responsorium adjiciuntur, cujus rei cau-
 sam esse dicit Amalarius, quod illa die
 inter septem Scrutinia præcipuum insti-
 tuatur. Nempe illa die Presbyteri digi-
 tis

tis suis aures & Catechumenorum tan-
gunt, iisdem explicantur initia quatuor
Evangeliorum, &, quinam illorum Au-
ctores sint, aperitur, tum etiam oratio-
nem Dominicam & Symbolum accipiunt,
quæ in Sabbato Sancto pronunciant.
De his Scrutiniis, seu de examine Cate-

Sæculum IX.
A. C. 821.

chumenorum fusius egimus, ubi de Sa-
cramentario S. Gelasii sermo fuit. In^{43.}

Sup. lib.
XXX. §.

Sacramentario legitur, Sabbato ante Do-
minicam Palmarum Papam eleemosynas
solito largius distribuiffe; quod ideo in-
stitutum fuisse putat Amalarius, ne me-
moria illius mulieris periret, quæ Jesu
Christi pedes sexta ante passionem suam
die unxit.

c. 9.

In Cœna Domini complura singularia
observantur. Gloria Patri non canta-
tur, & non pulsantur campanæ, quod
etiam sequente biduo non fit. Olea tri-
plicis generis consecrantur, scilicet, San-
ctum Chrisma, oleum Catechumenorum,
& oleum infirmorum. Corpus Domini
Nostri servatur in alteram diem. Com-
mune convivium in memoriam Cœnæ
Domini agitur. Fratrum pedes & Eccle-
siæ pavementum lavantur. Nudantur
altaria, & tandem poenitentes Absolutio-
nem recipiunt. Officium in Parasceve
idem erat, ac hodie celebratur, adoratio
Crucis disertis verbis refertur, & contra

c. 13. 14.

T 2

nensis,

Sæculum IX. nensis, defenditur. Hic dicit Amalarius, A. C. 831. se ab Archidiacono Romano accepisse, in illa Ecclesia, in qua Papa Crucem adoraret, nemini Communionem præferri. Hunc morem universalis deinde Ecclesia recepit. In Sabbato Sancto non celebrabatur Missa, quia in sequentem noctem differebatur, & S. Hieronymus tanquam rem a Traditione Apostolorum acceptam refert, in Vigilia Paschæ non fuisse licitum ante mediam noctem dimittere populum. Eadem die Archidiaconus Romanus faciebat *Agnos Dei* ex cera & oleo, quos Papa benedicebat. Hi deinde in octava Paschæ post Communionem in populum distribuebantur ad eos cremandos, unde domus odore aromatico implerentur. In vigilia Paschæ mos erat Catechumenos in nocte baptizare, sed in Vigilia Pentecostes ad Nonam, id est hora post meridiem tertiam. Hæc pauca sufficient ut Lector pius & rerum Ecclesiasticarum studiosus cognoscere valeat, quantam utilitatem Amalarii libri alique similes ad Cæremoniarum Ecclesiasticarum Sanctitatem & antiquitatem demonstrandam afferant; nam etiamsi daremus, non ante annos nongentos extitisse, magnam certe venerationem mererentur, nunc vero constat eas ante annos nongentos fuisse antiquissimas. Ceterum Amalarius in Libro primo

c. 15.

v. Mabill.

comm. ord.

R. c. 12. n. 2.

c. 17.

Lib. IV. c.

28.